

NEWSLETTER #59

(February - March / лютий - березень 2023)

Review of European Union Law and EU legal approximation developments and analyses

Огляд розробок у законодавстві ЄС, правовому аналізі та адаптації законодавства ЄС в Україні

Шановний читачу,

Перед Вами 59-й випуск огляду розробок у законодавстві ЄС та його правовому аналізі, а також розробок щодо адаптації законодавства ЄС в Україні. Огляд створено в рамках проекту ["Підтримка впровадження Угоди про асоціацію між Україною та ЄС" Фаза II \(Association4U II\)](#). Цей випуск охоплює період 1 лютого – 31 березня 2023. Ми сподіваємось, що огляд буде для Вас корисним. Ви можете висловити Ваші коментарі щодо огляду або ж долучитись до покращення та збагачення наступних випусків.

Ми висвітлюємо деякі із розробок щодня на нашому профілі у [Твіттер](#).

Команда проєкту

Dear Reader,

this is the 59th issue of the review of current, important developments in EU law, EU law analysis and EU legal approximation in Ukraine prepared in the framework of the project "Support for the Implementation of EU-Ukraine Association Agreement" Phase II (Association4U II). This issue covers the period 1 February – 31 March 2023. We hope you will find it useful. Your comments and contributions that could improve the next issues of this review are welcome.

Some developments are reflected on daily basis on a dedicated [Twitter profile](#).

Project Team

I. EUROPEAN INTEGRATION OF UKRAINE INCLUDING THE IMPLEMENTATION OF THE ASSOCIATION AGREEMENT

- The European Council adopted [Conclusions on Ukraine](#) (09/02/2023). The European Council held an exchange of views with the President of Ukraine on Russia's war of aggression against Ukraine and the European Union's support to Ukraine and its people. Under the Conclusions, the European Union looks forward to working closely with Ukraine and supporting it in its efforts to fully meet all conditions to join the EU and will continue to provide strong political, economic, military, financial and humanitarian support to Ukraine and its people for as long as it takes. / **Європейська Рада ухвалила [Висновки](#) щодо України** (09/02/2023). Європейська Рада обмінялася думками з Президентом України щодо агресивної війни Росії проти України та підтримки Європейським Союзом України та її народу. Згідно з Висновками, Європейський Союз сподівається на тісну співпрацю з Україною та підтримку в її зусиллях щодо повного виконання всіх умов для приєднання до ЄС і продовжуватиме надавати рішучу політичну, економічну, військову, фінансову та гуманітарну підтримку Україні та її народу скільки це буде потрібно.
- Following 24th **EU-Ukraine Summit**, which took place in Kyiv 03/02/2023, the [Joint Statement](#) was issued by the parties. The steps following Ukraine's status of candidate country, condemnation of war in Ukraine, global food security and reconstruction plans were reiterated among other topics. / За підсумками 24-го **Саміту Україна-ЄС**, що відбувся в Києві 03/02/2023, Сторони оприлюднили [Спільну Заяву](#). Серед інших тем були наголошені наступні кроки України після отримання статусу країни-кандидата, засудження війни в Україні, глобальна продовольча безпека та плани відбудови України.
- The European Commission published on 02/02/2023 an [Analytical report](#) on Ukraine's alignment with the EU *acquis*, in which Ukraine's ability to take on the obligations envisaged by the prospect of membership in the European Union is assessed. **Європейська Комісія 02.02.2023 оприлюднила Аналітичний [звіт](#) щодо узгодження України з *acquis* ЄС**, в якому оцінено здатність України взяти на себе зобов'язання, передбачені перспективою членства в Європейському Союзі.
- The Cabinet of Ministers of Ukraine published the [Report on the Implementation of the Ukraine-EU Association Agreement in 2022](#) (24/02/2022). Due to the Report Ukraine has already fulfilled 72% of the obligations under the Association Agreement. In 2022, the overall progress of the implementation of the Agreement increased by 9%. / Опубліковано [Звіт](#) Кабінету Міністрів України про виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС за 2022 рік (24/03/2023). Відповідно до Звіту Україна виконала 72%

зобов'язань за Угодою про асоціацію. У 2022 році загальний прогрес щодо виконання Угоди зріс на 9%.

- The Cabinet of Ministers of Ukraine, by its Resolution No. 189 of 28/03/2023 approved [the Procedure](#) for conducting an initial assessment of the state of implementation of European Union legal acts (EU acquis) in Ukraine. This Procedure defines the process and requirements for conducting by ministries, other central bodies of executive power and state bodies a comprehensive comparative analysis of the legislation of Ukraine for its compliance with the law of the European Union (EU acquis) and identifying inconsistencies, which must be eliminated before the beginning and during the negotiation process regarding Ukraine's accession to the European Union. The process is planned to be finished until 30 August 2023. / Кабінет Міністрів України [Постановою](#) від 28.02.2023 №189 затвердив **Порядок проведення первинної оцінки стану імплементації актів права Європейського Союзу (acquis ЄС)**. Цей Порядок визначає процедуру та вимоги щодо проведення міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади та державними органами комплексного порівняльного аналізу законодавства України відповідно до права Європейського Союзу (acquis ЄС) і виявлення невідповідностей, які необхідно усунути до початку та в рамках переговорного процесу щодо вступу України до Європейського Союзу. Процес планують завершити до 30 серпня 2023 року.
- European Commission adopted on 14/02/2023 a [proposal](#) for a **Council Decision to incorporate roaming into the EU-Ukraine Association Agreement**, by modifying the Appendix XVII-3 (Rules applicable to telecommunication services) of Annex XVII to that Agreement. When enforced, the decision will allow Ukrainian mobile users to pay zero additional charges while travelling in the EU, and the European mobile users while travelling in Ukraine. 14/02/2023 Європейська комісія прийняла [пропозицію](#) щодо **Рішення Ради щодо включення роумінгу до Угоди про асоціацію між Україною та ЄС**, змінивши Додаток XVII-3 (Правила, що застосовуються до телекомунікаційних послуг) Додатку XVII Угоди. Після набуття чинності це рішення дозволить українським користувачам мобільного зв'язку не сплачувати жодної додаткової комісії під час подорожей по ЄС, а європейським – під час подорожей по Україні.
- The EU Council adopted on 23/02/2023 a [Decision](#) as regards the amendment of Annex XLIV of the EU-Ukraine Association Agreement. This Decision is to be implemented by EU-Ukraine Association Council and it provides for more rigorous financial cooperation and anti-fraud combat by **including Directive on the fight against fraud to the Union's financial interests by means of criminal law to the Annex XLIV to the AA**. 23/02/2023 Рада ЄС прийняла [Рішення](#) щодо внесення змін до Додатку XLIV Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Це Рішення має бути імplementовано Радою Асоціації Україна-ЄС і воно передбачає більш плідну фінансову співпрацю та боротьбу з шахрайством

шляхом включення до Додатку XLIV Директиви про боротьбу з шахрайством у фінансових інтересах Союзу за допомогою кримінального права.

- **Верховна Рада України / Verkhovna Rada of Ukraine:**

- прийняла 23/02/2023 [Закон про колективні угоди та договори](#), що стосується сфери трудових відносин, посилює права працівників під час укладення трудового договору та приєднання до існуючого колективного договору. Законопроект спрямований на виконання Глави 21 «Співробітництво у галузі зайнятості, соціальної політики та рівних можливостей» Розділу V «Економічне та галузеве співробітництво» та Додатку XL Угоди про асоціацію. adopted 23/02/2023 [The Law on Collective Agreements and Contracts](#), which concerns the field of labor relations, strengthens the rights of employees when concluding an employment contract and joining an existing collective agreement. The bill is aimed at implementing Chapter 21 "Cooperation on employment, social policy and equal opportunities" of Title V "Economic and sector cooperation" and Annex XL of the Association Agreement.
- прийняла 20/03/2023 [Закон](#) "Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо імплементації міжнародного стандарту автоматичного обміну інформацією про фінансові рахунки". Закон спрямований на виконання ст. 351 Глави 4 "Оподаткування" Розділу V «Економічне та галузеве співробітництво» та уможливорює обмін податковою інформацією відповідно до загального стандарту звітності та належної перевірки інформації про фінансові рахунки (Common Standard on Reporting and Due Diligence for Financial Account Information (CRS) та стандарту щодо обміну інформацією за запитом (EOIR). / adopted on 20/03/2023 the [Law](#) on amendments to the Tax Code of Ukraine regarding the implementation of the international standard of automatic exchange of information on financial accounts. The Law implements Article 351 of Chapter 4 "Taxation" of Title V "Economic and sector cooperation" of EU-Ukraine Association Agreement and enables exchange of tax information according to Common Standard on Reporting and Due Diligence for Financial Account Information (CRS) and the standard of exchange of information on request (EOIR).
- прийняла 21/03/2023 [Закон](#) України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з метою розвитку авіації загального призначення, адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу у сфері цивільної авіації, встановлення додаткових механізмів здійснення ефективного контролю за забезпеченням безпеки авіації та дерегуляції господарської діяльності у галузі цивільної авіації". Він спрямований на спрощення доступу на ринки авіаційних перевезень і послуг з наземного

обслуговування шляхом адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу у цій сфері, а також закріплення на законодавчому рівні додаткових заходів, спрямованих на підвищення рівня безпеки авіації. / adopted on 21/03/2023 the [Law](#) of Ukraine "On Amendments to Certain Legislative Acts of Ukraine for the Purpose of Development of General Aviation, Adaptation of Ukrainian Legislation to European Union Legislation in the Field of Civil Aviation, Establishment of Additional Mechanisms for Effective Control of Aviation Safety and Deregulation of Economic Activity in the Field of Civil Aviation". It is aimed at simplifying access to the markets of air transportation and ground handling services by adapting the legislation of Ukraine to the legislation of the European Union in this area, as well as enshrining at the legislative level additional measures aimed at increasing the level of aviation safety.

- прийняла 21/03/2023 [Закон](#) України "Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України у зв'язку з ратифікацією Додаткового протоколу до Конвенції Ради Європи про запобігання тероризму, а також до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення боротьби з тероризмом". Метою Закону є посилення боротьби з тероризмом з урахуванням європейських та загальносвітових практики у сфері протидії терористичній діяльності. Він розроблений з урахуванням зобов'язань України за УА, а також положень Директиви 2004/82/ЄС про зобов'язання перевізників повідомляти дані пасажирів та Директиви 2016/681/ЄС про використання даних системи бронювання (PNR) для попередження, виявлення, розслідування та кримінального переслідування злочинів терористичної спрямованості і тяжких злочинів, що передбачають запровадження на загальнодержавному рівні системи обробки попередньої інформації про пасажирів (API/PNR) з метою протидії міжнародному тероризму. / adopted on 21/03/2023 the [Law](#) of Ukraine "On Amendments to the Criminal and Criminal Procedure Codes of Ukraine in connection with the ratification of the Additional Protocol to the Convention of the Council of Europe on the Prevention of Terrorism, as well as to some legislative acts of Ukraine on improving the fight against terrorism." The aim of the Law is to strengthen the combating terrorism, taking into account European and global practices in the field of combating terrorist activities. It is developed taking into account the commitments of Ukraine under the AA, as well as provisions of the Directive 2004/82/EC on the obligation of carriers to communicate passenger data and Directive 2016/681 on the use of passenger name record (PNR) data for the prevention, detection, investigation and prosecution of terrorist offences and serious crime, which provide for the introduction at the national level of the system of processing preliminary information about passengers (API/PNR) with the aim of countering international terrorism.

- ратифікувала 23/02/2023 [Угоду](#) між Україною та Європейським Союзом про участь України у програмі Європейського Союзу "Цифрова Європа" 2021-2027 / ratified on 23/02/2023 the [Agreement](#) between Ukraine and the European Union on the participation of Ukraine in the European Union program "Digital Europe" 2021-2027.
- 2 лютого 2023 в результаті [спільних консультацій](#) між урядом України та Колегії Європейської комісії була підписана Угода щодо участі України в програмі ЄС «Єдиний ринок», спрямована на забезпечення «зеленого» й цифрового переходів України та на розвиток конкурентоспроможності українського бізнесу. Іншим підписаним документом є Меморандум про взаєморозуміння, що започатковує стратегічне партнерство у сфері відновлюваних газів, яке сприятиме побудові стійкої та інноваційної енергетичної системи України. / On February 2, 2023 [the joint consultations](#) between the Government of Ukraine and the College of the European Commissioners resulted in signing of an agreement on Ukraine's participation in the EU's Single Market Programme aimed at ensuring green and digital transitions and developing of the competitiveness of Ukrainian businesses. Another document which was signed is the Memorandum of Understanding to launch a strategic partnership in the field of renewable gases, thus contributing to the development of a sustainable and innovative energy system in Ukraine.
- Угода про лібералізацію вантажних перевезень, що запроваджує "транспортний безвіз" між Україною та ЄС, [продовжена](#) до 30 червня 2024 року. Зокрема, Угода скасовує необхідність отримання дозволів українськими перевізниками при здійсненні двосторонніх та транзитних перевезень в держави ЄС, а також спрощує процедуру визнання водійських документів. The Agreement on the Carriage of Freight by Road that introduces the "transportation visa-free regime" was [extended](#) to June 30, 2024. In particular, the Agreement cancels the need for Ukrainian carriers to obtain permits for bilateral and transit transportation to the EU Member States, and simplifies the procedure for recognizing driving documents.

Актуальні публікації / Analytics

- EU Accession prospects of Ukraine, Moldova and Georgia – First Responses to the Conditions set by the European Commission, [published](#) by 3DCFTAs Project on 02/02/2023.

II. RECENT DEVELOPMENTS AND ANALYSES IN EU LAW / ОСТАННІ ЗМІНИ ТА АНАЛІЗ ПРАВА ЄС

This part of the review follows well established [systematization of EU legislation](#), even if not in every reporting period there will be substantial or relevant developments in each chapter

01 GENERAL, FINANCIAL AND INSTITUTIONAL MATTERS / ЗАГАЛЬНІ, ФІНАНСОВІ ТА ІНСТИТУЦІЙНІ ПОЛОЖЕННЯ

-

02 CUSTOMS UNION AND FREE MOVEMENT OF GOODS / МИТНИЙ СОЮЗ ТА ВІЛЬНИЙ РУХ ТОВАРІВ

-

03 AGRICULTURE / СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

- **Protection of plant variety rights.** The Court of Justice ruled that the provision providing for a minimum lump sum calculated on the basis of quadruple the licence fee as compensation for repeated and intentional infringement is invalid. The amount of the fee cannot in itself form the basis for determining the damage since it does not necessarily have any connection with that damage. Moreover, the establishment of a minimum lump sum as compensation for the damage suffered by the holder is contrary to the holder's obligation to prove the extent of the damage suffered. The provision merely presupposes evidence of the existence of a repeated and intentional infringement of the holder's rights. Furthermore, that provision is contrary to the prohibition of punitive damages provided for by EU law. It imposes inadmissible limits on the discretion of the court seized by establishing an irrebuttable presumption regarding the minimum extent of the damage suffered by the holder. See [Judgment](#) in Case C-522/21 "Saatgut-Treuhandverwaltung (KWS Meridian)" of 20.03.2023 / **Охорона прав на сорти рослин.** Суд ЄС постановив, що положення, яке передбачає мінімальну одноразову суму, розраховану на основі чотириразового ліцензійного збору, як компенсацію за повторне та навмисне порушення, є недійсним. Сума гонорару сама по собі не може бути основою для визначення збитку, оскільки вона не обов'язково має будь-який зв'язок із цим збитком. Крім того, встановлення мінімальної одноразової суми як компенсації за шкоду, заподіяну власнику, суперечить обов'язку власника довести розмір заподіяної шкоди. Положення лише передбачає наявність доказів існування повторного та навмисного порушення прав власника. Крім того, це положення суперечить забороні штрафних відшкодувань, передбаченій законодавством ЄС. Таке положення накладає неприпустимі обмеження на розсуд суду, який розглядає справу, встановлюючи неспростовну презумпцію щодо мінімального розміру

шкоди, яку зазнав власник. Див. [Рішення](#) у справі C-522/21 "Saatgut-Treuhandverwaltung (KWS Meridian)" of 20.03.2023.

04 FISHERIES / РИБАЛЬСТВО

-

05 FREEDOM OF MOVEMENT FOR WORKERS AND SOCIAL POLICY / СВОБОДА ПЕРЕСУВАННЯ ПРАЦІВНИКІВ І СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА

- **Daily rest and weekly rest.** In the light of Directive 2003/88 the Court of Justice ruled that daily and weekly rest periods constitute two autonomous rights, which pursue different objectives. Daily rest allows a worker to remove himself or herself from his or her working environment for a specific number of hours, which must not only be consecutive but must also directly follow a period of work. Weekly rest allows a worker to rest during each seven-day period. Consequently, workers must be guaranteed the actual enjoyment of each of those rights. The daily rest period does not form part of the weekly rest period but is additional to it, even if the daily rest period directly precedes the latter. Daily rest must be granted irrespective of the length of the weekly rest period provided for by the applicable national legislation. This is also the case when national legislation grants workers a period of weekly rest greater than that required by EU law. See [Judgment](#) in Case C-477/21 "MÁV-START" of 02.03.2023 / **Щоденний відпочинок і тижневий відпочинок.** У світлі Директиви 2003/88 Суд ЄС постановив, що щоденний і щотижневий періоди відпочинку є двома автономними правами, які переслідують різні цілі. Щоденний відпочинок дозволяє працівнику вилучитися з робочого середовища на певну кількість годин, які мають бути не лише послідовними, але й безпосередньо слідувати за періодом роботи. Щотижневий відпочинок дозволяє працівникові відпочивати протягом кожної семиденки. Отже, працівникам має бути гарантовано реальне здійснення кожного з цих прав. Щоденний період відпочинку не є частиною щотижневого періоду відпочинку, а є додатковим до нього, навіть якщо щоденний період відпочинку безпосередньо передує останньому. Щоденний відпочинок повинен надаватися незалежно від тривалості тижневого періоду відпочинку, передбаченого застосовним національним законодавством. Це також стосується випадків, коли національне законодавство надає працівникам період щотижневого відпочинку, більший, ніж вимагається законодавством ЄС. Див. [Рішення](#) у справі C-477/21 "MÁV-START" of 02.03.2023.
- **Protection of workers from lead and diisocyanates exposure.** The European Commission proposed further lowering the occupational exposure of workers to lead and for the first time establishing the exposure limits for diisocyanates in its [Proposal for a Directive](#) amending Council Directive 98/24/EC and Directive 2004/37/EC as regards the

limit values for lead and its inorganic compounds and diisocyanates. / **Захист працівників від впливу свинцю та діізоціанатів.** Європейська Комісія запропонувала знизити рівень професійного ризику впливу свинцю на працівників і вперше встановити граничні рівні впливу діізоціанатів у [проекті Директиви](#) про внесення змін до Директиви Ради 98/24/ЄС та Директиви 2004/37/ЄС щодо граничних значень для свинцю та його неорганічних сполук і діізоціанатів.

06 RIGHT OF ESTABLISHMENT AND FREEDOM TO PROVIDE SERVICES / ПРАВО НА ЗАСНУВАННЯ ТА СВОБОДА НАДАВАТИ ПОСЛУГИ

- **Electronic communications services.** The Court of Justice ruled that the telecommunications operators may be obliged to provide, upon request from a judicial authority, communication interception operations in return for a fixed rate. The EU law neither imposed nor excluded reimbursement, by the Member States, of the costs that would be incurred by the undertakings which enable legal interception. As a consequence, Member States have discretion. See [Judgment](#) in Case C-339/21 "Colt Technology Services and Others" of 16.03.2023 / **Послуги у сфері електронних комунікацій.** Суд ЄС визначив, що оператори зв'язку можуть бути зобов'язані надати, на вимогу судового органу, інформацію в електронних комунікаційних мережах, отриману у процесі перехоплення зв'язку, в обмін на фіксовану плату. Право ЄС не встановлює і не виключає можливість відшкодування державами-членами витрат, понесених підприємствами, що забезпечують законне перехоплення інформації в електронних комунікаційних мережах. Як наслідок, держави-члени мають право розсуду у цій сфері. Див. [Рішення](#) у справі C-339/21 "Colt Technology Services and Others" від 16.03.2023.

07 TRANSPORT POLICY / ТРАНСПОРТНА ПОЛІТИКА

- **Modernised driving license rules.** On March 1, 2023, the European Commission presented proposals to improve driving licence rules, including the introduction of a digital driving licence valid throughout the EU, and new provisions to facilitate the enforcement of traffic rules across borders. The proposals include a [revised Directive on Driving Licences](#), proposal for a [Directive amending Directive \(EU\) 2015/413](#), facilitating cross-border exchange of information on road-safety-related traffic offences and Proposal for a [Directive on the Union-wide effect](#) of certain driving disqualifications. These acts are aimed at ensuring safer roads in the EU, inter alia, by introducing stricter rules to new drivers (ex., at least minimum two-year probation period) and changing trainings for drivers to prepare them for the presence of vulnerable users on the road (pedestrians, cyclists, etc). The EC also proposed to introduce the digital driving license that can be

replaced, or renewed online. In addition, the new rules will enhance cooperation between the Member States to penalise traffic offenders from other Member States, as well as a new system will be introduced, allowing for an EU-wide driving disqualification when a Member State decides to disqualify a driver because of an offence committed on its territory. / **Модернізовані правила щодо керування транспортними засобами.** 1 березня 2023 року Європейська Комісія представила проекти, які вдосконалюють регулювання у сфері прав керування транспортними засобами, включаючи запровадження цифрового посвідчення водія, дійсного на всій території ЄС, а також нові положення, що сприятимуть транскордонному дотриманню правил дорожнього руху. Проекти включають [перегляд Директиви про посвідчення водія](#), проект [Директиви про внесення змін до Директиви \(ЄС\) 2015/413](#), що полегшує транскордонний обмін інформацією про правопорушення, пов'язані з безпекою дорожнього руху, та [Директиви про наслідки певних випадків позбавлень права керування](#) транспортними засобами на території всього Союзу. Ці акти спрямовані на покращення безпеки дорожнього руху в ЄС, зокрема, шляхом запровадження більш суворих правил для нових водіїв (наприклад, щонайменше дворічний випробувальний термін) та зміни до навчання водіїв, щоб підготувати їх до присутності на дорозі вразливих користувачів (пішоходів, велосипедистів тощо). Європейська Комісія також запропонувала цифрові посвідчення водія, які можна буде замінити та поновити онлайн. Крім того, нові правила посилять співпрацю між державами-членами щодо покарання порушників правил дорожнього руху з інших держав-членів, а також буде запроваджено нову систему, яка дозволить дискваліфікувати водія на всій території ЄС, коли держава-член вирішить позбавити водія права керування транспортними засобами через правопорушення, скоєне на її території.

- **Sustainable Urban Mobility Planning.** The European Commission presented its [Recommendation](#) 2023/550 of 08.03.2023 on National Support Programmes for Sustainable Urban Mobility Planning. The Commission calls on each Member State to put in place a national SUMP support programme aimed at supporting cities, strengthening governance and increasing nationwide coordination, planning and ensuring the uptake of sustainable urban mobility policies, and improving coordination among regions, cities and towns, and between urban and rural areas. / **Планування сталої міської мобільності.** Європейська комісія представила свою [Рекомендацію](#) 2023/550 від 08.03.2023 щодо національних програм підтримки планування сталої міської мобільності (SUMP). Комісія закликає кожну державу-член запровадити національну програму підтримки SUMP, спрямовану на підтримку міст, зміцнення управління та посилення загальнонаціональної координації, планування та забезпечення впровадження політики сталої міської мобільності, а також покращення координації між регіонами, містами та селищами, а також між містом і селом.

08 COMPETITION POLICY / ПОЛІТИКА У СФЕРІ КОНКУРЕНЦІЇ

- **Control of concentrations between undertakings.** The EU Court of Justice ruled that a concentration operation with a non-Community dimension may be subject to a control by the national competition authorities and by the national courts, on the basis of the direct effect of the prohibition of abuse of a dominant position laid down by EU law, having recourse to their own procedural rules for that purpose. Notwithstanding the principle that the Merger Regulation 139/2004 is the only regulation applicable to concentration operations, it is the procedural law of the Member States that is applicable to concentrations with a non-Community dimension. The 'one-stop shop' system introduced by the Merger Regulation is a specific procedural instrument. It is exclusively applicable to concentrations of undertakings involving significant structural changes, the impact of which on the market goes beyond the national borders of any one Member State. The prohibition of abuse of a dominant position laid down by the Treaties permits an ex post control, at national level, of a concentration of undertakings with a non-Community dimension. The temporal effects of a judgment of the Court confirming the applicability of that prohibition should not be limited. See [Judgment](#) in Case C-449/21 "Towercast" of 16.03.2023. / **Контроль за концентрацією підприємств.** Суд ЄС постановив, що операція з концентрації, що не стосується операцій в межах Співтовариства, може підлягати контролю з боку національних органів з питань конкуренції та національних судів на основі прямого впливу заборони зловживання домінуючим становищем, встановленої законодавством ЄС, вдаючись до власних процедурних правил для цієї мети. Незважаючи на принцип, згідно з яким Регламент про злиття 139/2004 є єдиним нормативним актом, застосовним до операцій з концентрації у межах ЄС, процесуальне законодавство держав-членів, яке застосовується до концентрацій підприємств, що здійснюють свою діяльність за межами ЄС, повинно також враховувати мету цього акта. Система «єдиного вікна», запроваджена Регламентом про злиття, є специфічним процедурним інструментом. Він застосовується виключно до концентрації підприємств, що включає значні структурні зміни, вплив яких на ринок виходить за межі національних кордонів будь-якої однієї держави-члена. Заборона зловживання домінуючим становищем, встановлена Договорами, дозволяє здійснювати контроль ex post на національному рівні за концентрацією підприємств, що здійснюють свою діяльність за межами ЄС. Часові наслідки рішення Суду, що підтверджує застосовність цієї заборони, не повинні обмежуватися. Див. [Рішення](#) у справі C-449/21 "Towercast" of 16.03.2023.
- **Actions for damages in respect of infringements of competition law.** The Court of Justice ruled that, as far as concerns actions for damages covered by Directive 2014/104 on certain rules governing actions for damages under national law for infringements of

the competition law provisions of the Member States and of the European Union, EU law does not preclude a rule of national civil procedure under which, in the event that the claim is upheld in part, costs are to be borne by each party, whom each bear half of the common costs, except in cases of wrongful conduct (principle of effectiveness). See [Judgment](#) in Case C-312/21 "Tráficos Manuel Ferrer" of 16.02.2023. / **Позови про відшкодування збитків у зв'язку з порушенням законодавства про конкуренцію.** Суд ЄС постановив, що щодо позовів про відшкодування збитків, які охоплюються Директивою 2014/104 про певні норми, що регулюють позови про відшкодування збитків згідно з національним законодавством за порушення положень законодавства про конкуренцію держав-членів і Європейського Союзу, норма національного цивільного судочинства, згідно з якою у випадку часткового задоволення позову, витрати повинна нести кожна сторона, не є такою, що суперечить праву ЄС, якщо відповідно до цієї норми кожна зі сторін несе половину загальних витрат, за винятком випадків протиправної поведінки (принцип ефективності). Див. [Рішення](#) Суду ЄС у справі C-312/21 "Tráficos Manuel Ferrer" of 16.02.2023.

09 TAXATION / ОПОДАТКУВАННЯ

- **Transactions subject to VAT.** The Court of Justice of the European Union has confirmed validity of Article 9a(1) of Council Implementing Regulation (EU) No 282/2011 implementing Directive 2006/112/EC on the common system of value added tax (*the VAT Directive*), which states that an agent who takes part in a supply of services *by electronic means* is to be deemed to have received and supplied those services, even though the identity of the provider is known. The Court confirmed that the Council did not go beyond what is necessary to implement the VAT Directive, even though the final customer is, in certain cases, in a position to know the existence of the agency and the identity of the principal, those circumstances are not sufficient in themselves to exclude that the taxable person, taking part in the supply of services, acts in his or her own name but on behalf of another person, within the meaning of Article 28 of the VAT Directive. The Court also established that two conditions must be satisfied 'in order to regard the provider of electronically supplied services as being explicitly indicated as the supplier of those services by the taxable person'. First, the invoice issued or made available by each taxable person taking part in the supply of the electronically supplied services must identify such services and the supplier thereof. Second, the bill or receipt issued or made available to the customer must identify the electronically supplied services and the supplier thereof. See Judgment in [Case C-695/20](#) "Fenix International Ltd vs. Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs" of 28.02.2023. / **Транзакції, що підлягають оподаткуванню ПДВ.** Суд Європейського Союзу підтвердив чинність статті 9a(1) Імплементативного регламенту Ради (ЄС) №282/2011 про імплементацію Директиви

2006/112/ЄС про спільну систему податку на додану вартість (*Директива про ПДВ*), яка передбачає, що агент, який бере участь у постачанні послуг за допомогою *електронних засобів*, вважається таким, що отримав та надав ці послуги, навіть якщо особа постачальника відома. Суд підтвердив, що Рада ЄС не вийшла за межі необхідного для імплементації Директиви про ПДВ, навіть якщо кінцевий споживач у певних випадках може знати про існування агентських послуг та особу постачальника, однак ці обставини самі собою не є достатніми для того, щоб виключити, що особа, яка підлягає оподаткуванню, беручи участь у постачанні послуг, діє від свого імені, але на користь іншої особи в розумінні статті 28 Директиви про ПДВ. Зокрема, Суд встановив, що необхідно виконати дві умови, "щоб вважати, що постачальник послуг, які постачаються в електронній формі, прямо вказаний як постачальник цих послуг особою, що підлягає оподаткуванню". По-перше, рахунок-фактура, виданий або наданий кожною особою, що підлягає оподаткуванню, яка бере участь у постачанні послуг, наданих в електронній формі, повинен ідентифікувати такі послуги та їх постачальника. По-друге, рахунок або квитанція, видана або надана клієнту, повинна ідентифікувати послуги, що постачаються в електронній формі, та їх постачальника. Див. [Рішення у справі C-695/20 "Fenix International Ltd vs Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs"](#) of 28.02.2023.

10 ECONOMIC AND MONETARY POLICY AND FREE MOVEMENT OF CAPITAL / ЕКОНОМІЧНА І МОНЕТАРНА ПОЛІТИКА ТА СВОБОДА РУХУ КАПІТАЛУ

-

11. EXTERNAL RELATIONS / ЗОВНІШНІ ЗНОСИНИ

- **Countervailing duties.** In dismissing the actions brought by Hengshi Egypt Fiberglass Fabrics SAE ('Hengshi') and Jushi Egypt for Fiberglass Industry SAE ('Jushi') for annulment of Implementing Regulation 2020/776 and Implementing Regulation 2020/870 the Court clarified the conditions under which the Commission may attribute to the government of the country of origin or export of a product subsidies granted by the government of another country for the purpose of imposing, under the basic anti-subsidy Regulation 2016/1037 of 08.06.2016 on protection against subsidised imports from countries not members of the EU a countervailing duty on imports of the product concerned into the European Union. The Court of Justice ruled that a subsidy granted by China can be attributed to Egypt as the country of origin or export of a product subject to countervailing measures. Countervailing duties may be imposed on undertakings which are established in the China-Egypt Suez Economic and Trade Cooperation Zone but which are subsidised by China. See [Judgment](#) in Case T-480/20 "Hengshi Egypt Fiberglass Fabrics and Jushi

Egypt for Fiberglass Industry v Commission” and [Judgment](#) in Case T-540/20 “Jushi Egypt for Fiberglass Industry v Commission” of 01.03.2023 / **Компенсаційні мита.** Відхиляючи позови, подані “Hengshi Egypt Fiberglass Fabrics SAE” (“Hengshi”) і “Jushi Egypt for Fiberglass Industry SAE” (“Jushi”) про анулювання Імплементативного регламенту 2020/776 і Імплементативного регламенту 2020/870, Суд роз’яснив умови, за яких Комісія може віднести до уряду країни походження або експорту продукту субсидії, надані урядом іншої країни з метою запровадження, відповідно до основного антисубсидійного Регламенту 2016/1037 від 08.06.2016 про захист від субсидованого імпорту з країни, що не є членами ЄС, компенсаційне мито на імпорт відповідного продукту до Європейського Союзу. Суд постановив, що субсидія, надана Китаєм, може бути віднесена до Єгипту як до країни походження або експорту товару, що підлягає компенсаційним заходам. Компенсаційні мита можуть бути накладені на підприємства, які розташовані в Суецькій зоні китайсько-єгипетського економічного та торговельного співробітництва, але які субсидуються Китаєм. Див. [Рішення](#) у справі T-480/20 “Hengshi Egypt Fiberglass Fabrics and Jushi Egypt for Fiberglass Industry v Commission” та [Рішення](#) у справі T-540/20 “Jushi Egypt for Fiberglass Industry v Commission” від 01.03.2023.

12. ENERGY / ЕНЕРГЕТИКА

- **Renewable hydrogen.** The European Commission proposed (13/02/2023) detailed rules to define what constitutes renewable hydrogen in the EU, with the adoption of two Delegated Acts required under the Renewable Energy Directive. These Acts are part of a broad EU regulatory framework for hydrogen which includes energy infrastructure investments and state aid rules, and legislative targets for renewable hydrogen for the industry and transport sectors. The [first Delegated Act](#) defines under which conditions hydrogen, hydrogen-based fuels or other energy carriers can be considered as renewable fuels of non-biological origin (RFNBO). The Act clarifies the principle of “additionality” for hydrogen set out in the EU's Renewable Energy Directive. The [second Delegated Act](#) provides a methodology for calculating life-cycle greenhouse gas emissions for RFNBOs. The methodology takes into account greenhouse gas emissions across the full lifecycle of the fuels, including upstream emissions, emissions associated with taking electricity from the grid, from processing, and those associated with transporting these fuels to the end-consumer. The methodology also clarifies how to calculate the greenhouse gas emissions of renewable hydrogen or its derivatives in case it is co-produced in a facility that produces fossil-based fuels. / **Відновлюваний водень.** Європейська Комісія запропонувала (13.02.2023) детальні правила визначення того, що таке відновлюваний водень в ЄС, із прийняттям двох делегованих актів, необхідних за Директивою про відновлювану енергію. Ці акти є частиною широкої нормативно-правової бази ЄС щодо водню, яка включає інвестиції в енергетичну інфраструктуру та правила державної допомоги, а

також законодавчі цілі для відновлюваного водню для промисловості та транспортного сектору. [Перший Делегований акт](#) визначає, за яких умов водень, паливо на основі водню або інші енергоносії можуть вважатися відновлюваним паливом небіологічного походження (RFNBO). Він уточнює принцип «додатковості» для водню, викладений у Директиві ЄС щодо відновлюваної енергії. [Другим Делегованим актом](#) надається методологія розрахунку викидів парникових газів протягом життєвого циклу для RFNBO. Методологія враховує викиди парникових газів протягом повного життєвого циклу палива, включаючи викиди на початку виробництва, викиди, пов'язані з відбиранням електроенергії з мережі, від обробки, а також викиди, пов'язані з транспортуванням цього палива до кінцевого споживача. Методологія також пояснює, як розрахувати викиди парникових газів від відновлюваного водню або його похідних у випадку, якщо він виробляється спільно на підприємстві, яке виробляє викопне паливо.

- **Order for repayment of costs.** The Court of Justice stated that Article 37(1)(i) and (n) 2 and Article 37(4)(d) 3 of Directive 2009/72 concerning common rules for the internal market in electricity and Annex I thereto do not preclude a Member State from conferring on a national regulatory authority the power to order electricity undertakings to reimburse their final customers for the sums paid by those customers to cover 'administrative management costs' pursuant to a contractual term considered to be unlawful by that authority. The same is true in cases where that order for repayment is based not on considerations of the quality of the relevant services provided by those undertakings, but on the breach of obligations relating to tariff transparency. A Member State may grant such an authority the power to require those operators to repay sums received by them in breach of consumer protection requirements, in particular those concerning the obligation of transparency and the accuracy of invoicing. Consumer protection and compliance with transparency obligations fall within the scope of the duties referred to in Article 37 of Directive 2009/72. See [Judgment](#) in case C-5/22 "Green Network" of 30.03.2023. / **Наказ про відшкодування витрат.** Суд ЄС вказав, що стаття 37(1)(i) і (n) 2 і стаття 37(4)(d) 3 Директиви 2009/72 щодо спільних правил внутрішнього ринку електроенергії та Додаток I до неї не перешкоджають державам-членам надавати національному регулюючому органу повноваження вимагати від електроенергетичних компаній відшкодувати своїм кінцевим клієнтам суми, сплачені цими клієнтами для покриття «адміністративних витрат на управління» відповідно до договірної умови, яку цей орган вважає незаконною. Те саме стосується випадків, коли цей наказ про відшкодування ґрунтується не на міркуваннях щодо якості відповідних послуг, що надаються цими підприємствами, а на порушенні зобов'язань щодо прозорості тарифів. Держава-член може надати такому органу повноваження вимагати від цих операторів повернути суми, отримані ними з порушенням вимог щодо захисту прав споживачів, зокрема тих, що стосуються зобов'язання щодо прозорості та точності виставлення рахунків. Захист

споживачів і дотримання зобов'язань щодо прозорості входять до сфери обов'язків, зазначених у статті 37 Директиви 2009/72. Див. [Рішення](#) у справі C-5/22 "Green Network" of 30.03.2023.

13. INDUSTRIAL POLICY AND INTERNAL MARKET / ПРОМИСЛОВА ПОЛІТИКА ТА ВНУТРІШНІЙ РИНОК

- **CE marking.** The Court of Justice of the European Union ruled that Member States may not impose additional requirements on pressure equipment bearing the "CE marking" for the purposes of making that equipment available on the national market. It notes that the 'CE marking' allows the manufacturer to indicate that the pressure equipment or assembly in question is in conformity with the harmonised requirements at the EU level. That marking indicates conformity with those requirements and is the visible consequence of a whole process comprising conformity assessment in a broad sense. See [Judgment](#) in Case C-653/21 "Syndicat Uniclimate" of 23.03.2023 / **«Маркування СЕ».** Суд ЄС постановив, що держави-члени не можуть встановлювати додаткові вимоги до обладнання, що працює під тиском, яке має «маркування СЕ» з метою надання права на розміщення цього обладнання на національному ринку. Він зазначає, що «маркування СЕ» дозволяє виробнику вказати, що обладнання, що працює під тиском, або вузол, про який йдеться, відповідає гармонізованим вимогам на рівні ЄС. Це маркування вказує на відповідність цим вимогам і є видимим наслідком цілого процесу, що включає оцінку відповідності в широкому сенсі. Див. [Рішення](#) у справі C-653/21 "Syndicat Uniclimate" від 23.03.2023.
- **Critical Raw Materials Act.** On 16th of March 2023 the Commission has published a proposal of [Regulation](#) of the European Parliament and of the Council establishing a framework for ensuring a secure and sustainable supply of critical raw materials and amending Regulations 168/2013, 2018/858, 2018/1724 and 2019/102 (*the Critical Raw Materials Act*). The Critical Raw Materials Act is aimed at creating secure and resilient supply chains, including supply chain's monitoring and stress-testing, diversifying the EU's imports of raw materials, as well as sets out the benchmarks for domestic capacities by 2030. / **Акт про критично важливі сировинні матеріали.** 16 березня 2023 року Європейська Комісія опублікувала проєкт [Регламенту](#) Європейського Парламенту та Ради ЄС про запровадження рамкового регулювання для забезпечення безпечного та стійкого постачання критичних сировинних матеріалів та про зміну Регламентів 168/2013, 2018/858, 2018/1724 та 2019/102 (*Акт про критично важливі сировинні матеріали*). Акт про критично важливі сировинні матеріали спрямований на створення безпечних та стійких ланцюгів постачання, включаючи моніторинг та стрес-тести таких ланцюгів, диверсифікацію імпорту сировинних матеріалів до ЄС, а також встановлює орієнтири для розбудови внутрішніх спроможностей до 2030 року.

- **Net Zero Industry Act.** Together with the Critical Raw Material Act the European Commission presented another proposal as a part of the Green Deal Industrial Plan, i.e. a proposal of [Regulation](#) of the European Parliament and of the Council on establishing a framework of measures for strengthening Europe's net-zero technology products manufacturing ecosystem (*Net Zero Industry Act*). Net Zero Industry Act is aimed at technologies that significantly contribute to decarbonisation (solar photovoltaic and solar thermal, onshore wind and offshore renewable energy, batteries and storage, heat pumps and geothermal energy, electrolysers and fuel cells, biogas/biomethane, carbon capture, utilisation and storage etc.). In particular, it sets the enabling conditions for those businesses, like reducing the administrative burdens and simplifies permit-granting processes. It also establishes Net-Zero Europe Platform that will assist the Commission and Member States to coordinate action and exchange information. / **Акт про промисловість з нульовими викидами.** Разом з Актом про критично важливі сировинні матеріали, Європейська Комісія презентувала ще один проект, що є частиною промислового плану Європейського зеленого курсу, а саме проект [Регламенту](#) Європейського парламенту та Ради ЄС щодо затвердження рамкового регулювання заходів для зміцнення екосистеми виробництва технологічних товарів з нульовими викидами (*Акт про промисловість з нульовими викидами*). Акт про промисловість з нульовими викидами спрямований на технології, які значною мірою сприяють декарбонізації (такі як сонячна фотоелектрична та сонячна теплова енергія, наземна вітрова та морська відновлювана енергія, акумулятори та сховища, теплові насоси та геотермальна енергія, електролізери та паливні елементи, біогаз/біометан, уловлювання, утилізація та зберігання вуглецю та ін.). Зокрема, він створює сприятливі умови для цих видів бізнесу, а саме зменшує адміністративні тягарі та спрощує процедури отримання дозволів. Він також створює платформу Net-Zero Europe, яка допоможе Комісії та державам-членам координувати дії та обмінюватися інформацією.

14. REGIONAL POLICY AND COORDINATION OF STRUCTURAL INSTRUMENTS / РЕГІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА ТА КООРДИНАЦІЯ СТРУКТУРНИХ ІНСТРУМЕНТІВ

•

15. ENVIRONMENT, CONSUMERS AND HEALTH PROTECTION / ЗАХИСТ ДОВКІЛЛЯ, ПРАВ СПОЖИВАЧІВ ТА ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

- **Environmental Noise Directive.** The European Commission presented [Report](#) on the Implementation of the Environmental Noise Directive in accordance with Article 11 of Directive 2002/49/EC of 20.03.2023. This third report assesses the implementation of the actions proposed in the second report from 2017 on the basis of the 2016 evaluation of

the Directive. According to the Report large number of people suffering serious health effects due to noise has remained rather stable over the past 15 years. At the EU level, the Commission will, where needed, prioritise action to: revise limits on tyres, working on the basis of UNECE Regulation No 117; speed up the introduction of exclusively quiet freight wagons by improving the implementation of 'quieter routes' in accordance with Regulation (EU) 1304/2014; promote enhanced procedures to reduce noise from the landing and take-off of aircraft; introduce environmental charges to increase the use of quiet aircrafts when revising the Airport Charges Directive. The Commission will also support Member States with relevant tools and actions under the zero pollution action plan. / **Директива щодо шуму в навколишньому середовищі.** Європейська Комісія представила [Звіт](#) про імплементацію Директиви щодо екологічного шуму відповідно до статті 11 Директиви 2002/49/ЄС від 20.03.2023. Це третій Звіт, яким оцінюється виконання заходів, запропонованих у другому звіті від 2017 року на основі оцінки Директиви 2016 року. Відповідно до Звіту велика кількість людей, які страждають від серйозних наслідків для здоров'я через шум, залишалася досить стабільною протягом останніх 15 років. На рівні ЄС Комісія, за потреби, визначить пріоритетність дій для: перегляду обмежень щодо шин, працюючи на основі Регламенту ЄЕК ООН № 117; прискорення запровадження виключно тихих вантажних вагонів шляхом покращення впровадження «тихіших маршрутів» відповідно до Регламенту (ЄС) 1304/2014; просування посиленних процедур зменшення шуму від посадки та зльоту повітряних суден; запровадження екологічних зборів для збільшення використання тихих літаків під час перегляду Директиви про аеропортові збори. Комісія також підтримуватиме держав-членів відповідними інструментами та діями в рамках плану дій щодо нульового забруднення.

- **Habitats and birds directives and management of forests in Poland.** The Court of Justice declared that Poland failed to fulfill its obligations relating the environmental protection. By failing to adopt all the legislative provisions necessary to ensure that environmental organisations are able to apply to a court for effective review of the substantive and procedural legality of forest management plans, within the meaning of the provisions of the Law on forests, the Republic of Poland has failed to fulfil its obligations under art. 6(3) of Directive 92/43 on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora, read in conjunction with art. 6(1)(b) and art. 9(2) of the Convention on access to information, public participation in decision-making and access to justice in environmental matters, signed at Aarhus on 25.06.1998. See [Judgment](#) in Case C-432/21 "European Commission v Republic of Poland" of 02.03.2023 / Суд ЄС визнав, що Польща не виконала своїх зобов'язань щодо охорони навколишнього середовища. Не прийнявши всіх законодавчих положень, необхідних для забезпечення того, щоб екологічні організації могли звернутися до суду для ефективного перегляду матеріальної та процесуальної законності планів управління лісами, у розумінні

положень Закону про ліси, Республіка Польща не виконала своїх зобов'язань за ст. 6(3) Директиви 92/43 про збереження природних середовищ існування та дикої фауни та флори, у поєднанні зі ст. 6(1)(b) та ст. 9(2) Конвенції про доступ до інформації, участь громадськості в ухваленні рішень та доступ до правосуддя з питань навколишнього середовища, підписаної в Орхусі 25.06.1998. Див. [Рішення](#) у справі C-432/21 «Європейська комісія проти Республіки Польща» від 02.03.2023.

- “Суд ЄС визнав незаконними дозволи Польщі на рубки в лісах у період гніздування птахів”, [стаття](#) в “Європейській правді” за 03.03.2023.
- **Rules promoting the repair of goods.** The European Commission presented (23/03/2023) its [Proposal of a Directive](#) on common rules promoting the repair of goods and amending Regulation 2017/2394, Directives 2019/771 and 2020/1828. This Directive lays down common rules promoting the repair of goods, with a view to contributing to the proper functioning of the internal market, while providing for a high level of consumer and environmental protection. This Directive shall apply to the repair of goods purchased by consumers in the event of a defect of the goods that occurs or becomes apparent outside the liability of the seller pursuant to Article 10 of Directive (EU) 2019/771 on certain aspects concerning contracts for the sale of goods. / **Правила, що стосуються ремонту товарів.** Європейська комісія представила (23/03/2023) [проект Директиви](#) про загальні правила сприяння ремонту товарів і внесення змін до Регламенту 2017/2394, Директив 2019/771 і 2020/1828. Ця Директива встановлює загальні правила, що спрямовані на підтримку заходів щодо ремонту товарів, з метою сприяння належному функціонуванню внутрішнього ринку, одночасно забезпечуючи високий рівень захисту споживачів і навколишнього середовища. Ця Директива застосовується до ремонту товарів, придбаних споживачами, у разі дефекту товарів, який виникає або стає очевидним поза межами відповідальності продавця згідно зі статтею 10 Директиви (ЄС) 2019/771 про певні аспекти, що стосуються контрактів на продаж товарів.
- **Liability of manufacturers of vehicles fitted with defeat devices.** The Court of Justice ruled that the purchaser of a vehicle equipped with an unlawful defeat device has a right to compensation from the car manufacturer where that device has caused damage to that purchaser. EU law protects, in addition to public interests, the specific interests of the individual purchaser of a motor vehicle vis-à-vis the manufacturer of that vehicle where that vehicle is equipped with a prohibited defeat device. The Member States are therefore required to provide that the purchaser of such a vehicle has a right to compensation from the manufacturer of that vehicle. In the absence of provisions of EU law it is for each Member State to determine those rules. See [Judgment](#) in C-100/21 “Mercedes-Benz Group” of 21.03.2023. / **Відповідальність виробників транспортних засобів, обладнаних вимикальними пристроями.** Суд постановив, що покупець транспортного засобу, обладнаного незаконним вимикальним пристроєм, має

право на компенсацію від виробника автомобіля, якщо такий пристрій завдав шкоди цьому покупцеві. Законодавство ЄС захищає, окрім суспільних інтересів, особливі інтереси окремого покупця транспортного засобу по відношенню до виробника цього транспортного засобу, якщо цей транспортний засіб обладнано забороненим пристроєм-вимикачем. Тому від держав-членів вимагається забезпечити, щоб покупець такого транспортного засобу мав право на компенсацію від виробника цього транспортного засобу. За відсутності положень законодавства ЄС кожна держава-член повинна визначити ці правила. Див. [Рішення](#) у справі C-100/21 "Mercedes-Benz Group" від 21.03.2023.

- **Credit agreements for consumers.** In the light of Directive 2014/17/EU on credit agreements for consumers relating to residential immovable property the EU Court of Justice ruled that the right to reduction in question aims to adapt the credit agreement according to the circumstances of the early repayment. That right does not, therefore, include costs which, irrespective of the duration of the agreement, are payable by the consumer to either the creditor or third parties for services previously rendered in their entirety at the time of early repayment. However, in order to protect consumers from abuse, it is for the national courts to satisfy themselves that the costs which are imposed on consumers, irrespective of the duration of the credit agreement, do not objectively constitute remuneration of the creditor for temporary use of the capital or for services which, at the time of early repayment, had not yet been provided to the consumer. The creditor is, in that connection, required to show whether the costs concerned are regular payments. The consumer can claim only a reduction in interest and in costs that are dependent on the duration of the agreement. See [Judgment](#) in Case C-555/21 "UniCredit Bank Austria" of 09.02.2023. / **Кредитні договори для споживачів.** У світлі Директиви 2014/17/ЄС про кредитні договори для споживачів, що стосуються житлової нерухомості, Суд ЄС постановив, що право на зменшення, про яке йдеться, має на меті адаптувати кредитний договір відповідно до обставин дострокового погашення. Таким чином, це право не включає витрати, які, незалежно від тривалості угоди, споживач повинен сплатити кредитору або третім сторонам за послуги, надані раніше в повному обсязі на момент дострокового повернення. Проте, щоб захистити споживачів від зловживань, національні суди мають переконатися, що витрати, які покладаються на споживачів, незалежно від тривалості кредитної угоди, об'єктивно не є винагородою кредитора за тимчасове користування кредитом або за послуги, які на момент дострокового погашення ще не були надані споживачеві. У зв'язку з цим кредитор повинен довести, чи є відповідні витрати регулярними платежами. Споживач може вимагати лише зменшення відсотків і витрат, які залежать від тривалості угоди. Див. [Рішення](#) у справі Case C-555/21 "UniCredit Bank Austria" від 09.02.2023.
- **In vitro random mutagenesis and GMO directive.** The Court of Justice specifies the status of in vitro random mutagenesis having regard to Directive 2001/18/EC on the

deliberate release into the environment of genetically modified organisms (GMO Directive). The Court ruled that organisms obtained by the *in vitro* application of a technique/method of mutagenesis which has conventionally been used in a number of *in vivo* applications and has a long safety record concerning those applications are excluded from the scope of that Directive. See [Judgment](#) in Case C-688/21 "Confédération paysanne and Others" of 07.02.2023. / **Випадковий мутагенез *in vitro*.** Суд ЄС уточнив статус випадкового мутагенезу *in vitro* з огляду на Директиву 2001/18/ЄС щодо цілестпрямованого випуску в навколишнє середовище генетично модифікованих організмів (Директива про ГМО). Суд постановив, що організми, отримані шляхом застосування *in vitro* техніки/методу мутагенезу, який традиційно використовувався в низці застосувань *in vivo* та має тривалий досвід безпеки щодо таких застосувань, виключаються зі сфери застосування цієї Директиви. Див. [Рішення](#) у справі C-688/21 "Confédération paysanne and Others" від 07.02.2023.

- **Live streaming by videoconference of classes and protection of personal data.** The Court of Justice ruled that the processing of teachers' personal data during the live streaming by videoconference of the public educational classes which they provide falls within the material scope of the Regulation 2016/679 on the protection of natural persons with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data (GDPR). Where the referring court finds that the national provisions on the processing of personal data in the employment context do not comply with the conditions and limits laid down in Article 88(1) and (2) of the GDPR, it must still verify whether those provisions constitute a legal basis for the processing, referred to in another article of the GDPR, which complies with the requirements laid down by that regulation. See [Judgment](#) in Case C-34/21 "Hauptpersonalrat der Lehrerinnen und Lehrer" of 30.03.2023 / **Пряма трансляція занять у режимі відеоконференції та захист персональних даних.** Суд постановив, що обробка персональних даних викладачів під час прямої трансляції публічних навчальних занять, які вони проводять, підпадає під матеріальну сферу дії Регламенту 2016/679 про захист фізичних осіб щодо обробки персональних даних і вільного переміщення таких даних (GDPR). Якщо суд, який посилається, визнає, що національні положення щодо обробки персональних даних у контексті працевлаштування не відповідають умовам і обмеженням, викладеним у статті 88 (1) і (2) GDPR, він все одно повинен перевірити, чи ці положення становлять правову основу для обробки, про яку йдеться в іншій статті GDPR, яка відповідає вимогам, встановленим цим регламентом. Див. [Рішення](#) у справі C-34/21 "Hauptpersonalrat der Lehrerinnen und Lehrer" від 30.03.2023.

16. SCIENCE, INFORMATION, EDUCATION AND CULTURE / НАУКА, ІНФОРМАЦІЙНІ ВІДНОСИНИ, ОСВІТА І КУЛЬТУРА

- **Union Secure Connectivity Programme.** The European Parliament and the EU Council adopted [Regulation 2023/588](#) of 15.03.2023 establishing the Union Secure Connectivity Programme for the period 2023-2027. The general objectives of the Programme are to ensure the provision and long-term availability within the Union's territory and worldwide uninterrupted access to secure, autonomous, high-quality, reliable and cost-effective satellite governmental communication services to government-authorised users, by establishing a multi-orbital, secure connectivity system under civil control and by supporting the protection of critical infrastructures, in particular for critical infrastructure and access to space; enable the provision of commercial services, or services offered to government-authorised users based on commercial infrastructure at market conditions, by the private sector under the Union's applicable competition law, to facilitate, inter alia, the further development of worldwide high-speed broadband and seamless connectivity as well as removing communication dead zones and increasing cohesion across Member States' territories. The Programme shall be open to the participation of third countries. / **Програма безпечного підключення Союзу.** Європейський парламент і Рада прийняли [Регламент 2023/588](#) від 15.03.2023 про створення Програми безпечного підключення Союзу на період 2023-2027. Загальні цілі Програми полягають у забезпеченні надання та довгострокової доступності на території Союзу та в усьому світі безперебійного доступу до безпечних, автономних, високоякісних, надійних та економічно ефективних послуг супутникового урядового зв'язку для уповноважених урядом користувачів шляхом встановлення багатоорбітальної безпечної системи зв'язку під цивільним контролем і підтримання захисту критично важливих інфраструктур, зокрема для критичної інфраструктури та доступу до космосу; надання комерційних послуг або послуг, які пропонуються уповноваженим урядом користувачам на основі комерційної інфраструктури на ринкових умовах, приватним сектором відповідно до чинного законодавства Союзу про конкуренцію, щоб сприяти, серед іншого, подальшому розвитку високого світового ринку швидкісного широкосмугового зв'язку і безперебійного підключення, а також усунення мертвих зон зв'язку та підвищення єдності на територіях держав-членів. Програма відкрита для участі третіх країн.

17. LAW RELATING TO UNDERTAKINGS / ЗАКОНОДАВСТВО ПРО ПІДПРИЄМСТВА

- On March 29, 2023, the Commission published [a proposal for a Directive](#) that expands the use of digital tools and processes in EU company law. The Directive is aimed to facilitate cross-border companies' operations, as well as to increase business transparency and trust by making more information about companies publicly available

at EU level. In particular, it foresees the application of the “*once-only*” principle, when companies do not need to re-submit information when setting up a branch or a company in another Member State, as such data shall be exchanged via the Business Registers Interconnection System (BRIS). Other novelties are introduction of an EU Company Certificate, containing a basic set of information about companies, which will be available free of charge in all EU languages, and a multilingual standard model for a digital EU power of attorney that will allow a person to represent a company in another Member State. Finally, the proposal reduces formalities such as the need for an apostille or certified translations for company documents. / 29 березня 2023 року Комісія опублікувала [проект Директиви](#), яка розширює використання цифрових інструментів та процесів у корпоративному праві ЄС. Директива має на меті полегшити діяльність транскордонних компаній, а також підвищити прозорість бізнесу та довіру до нього, зробивши більше інформації про компанії загальнодоступною на рівні ЄС. Зокрема, вона передбачає застосування принципу “*одноразовості*”, коли компаніям не потрібно повторно подавати інформацію при створенні філії або компанії в іншій державі-члені ЄС, оскільки обмін такими даними здійснюється через Систему взаємозв'язку бізнес-реєстрів (BRIS). Серед інших нововведень - запровадження Сертифікату компанії ЄС, що містить базовий набір інформації про компанію, який буде доступний безкоштовно всіма мовами ЄС, а також багатомовна стандартна модель цифрової довіреності ЄС, яка дозволить особі представляти компанію в іншій державі-члені ЄС. Нарешті, пропозиція зменшує кількість формальностей, таких як необхідність проставлення апостилю або засвідчення перекладу для документів компанії.

18. COMMON FOREIGN AND SECURITY POLICY / СПІЛЬНА ЗАКОРДОННА ПОЛІТИКА І ПОЛІТИКА БЕЗПЕКИ

- EU sanctions against Russia and Belarus / Санкції ЄС проти Росії та Білорусі
 - The Council of the EU adopts (25/02/2023) its **10th package** of economic and individual sanctions in response to Russia’s full-scale invasion and war of aggression against Ukraine. The agreed package includes bans on: exports of critical technology and industrial goods; imports of asphalt and synthetic rubber; provision of gas storage capacity to Russians; transit through Russia of EU exported dual-use goods and technology. The EU has also suspended the broadcasting licenses of RT Arabic and Sputnik Arabic; restricted the possibility for Russian nationals to hold any position in the governing bodies of EU critical infrastructures and entities; introduced new reporting obligations to ensure the effectiveness of the asset freeze prohibitions; imposed additional sanctions against 87 individuals and 34 entities, including key decision makers, military leaders, military commanders of the Wagner group and drone manufacturers. See

- [Council Regulation 2023/426](#); [Council Regulation \(EU\) 2023/427](#); [Council Implementing Regulation \(EU\) 2023/429](#); [Council Decision \(CFSP\) 2023/432](#); [Council Decision \(CFSP\) 2023/434](#). / **10-й пакет санкцій**. Рада ЄС ухвалила (25.02.2023) 10-й пакет економічних та індивідуальних санкцій у відповідь на повномасштабне вторгнення Росії та агресивну війну проти України. Узгоджений пакет включає заборони на: експорт критичних технологій і промислових товарів; імпорт асфальту та синтетичного каучуку; надання росіянам потужностей газосховищ; транзит через Росію експортованих з ЄС товарів і технологій подвійного призначення. ЄС також призупинив дію ліцензій на мовлення "RT Arabic" і "Sputnik Arabic"; обмежив можливість громадян Росії обіймати будь-які посади в керівних органах критичних інфраструктур та структур ЄС; запровадив нові зобов'язання щодо звітності для забезпечення ефективності заборони заморожування активів; ввів додаткові санкції проти 87 фізичних та 34 організацій, у тому числі ключових керівників, військових керівників, військових командувачів групи Вагнера та виробників безпілотників. Див. [Регламент Ради 2023/426](#); [Регламент Ради \(ЄС\) 2023/427](#); [Імплементативний регламент Ради \(ЄС\) 2023/429](#); [Рішення Ради \(CFSP\) 2023/432](#); [Рішення Ради \(CFSP\) 2023/434](#).
- The Council of the European Union **prolonged the restrictive measures** targeting those responsible for undermining or threatening the territorial integrity, sovereignty and independence of Ukraine for another six months, until 15.09.2023. The existing restrictive measures provide for travel restrictions for natural persons, the freezing of assets, and a ban on making funds or other economic resources available to the listed individuals and entities. Sanctions will continue to apply to 1 473 individuals and 205 entities. See [Council Implementing Regulation \(EU\) 2023/571](#) and [Council Decision \(CFSP\) 2023/572](#). / Рада Європейського Союзу **продовжила дію обмежувальних заходів** щодо осіб, відповідальних за підрив або загрозу територіальній цілісності, суверенітету та незалежності України, ще на шість місяців – до 15.09.2023. Існуючі обмежувальні заходи передбачають обмеження на пересування фізичних осіб, заморожування активів, а також заборону надавати кошти чи інші економічні ресурси зазначеним у списку фізичним та юридичним особам. Санкції продовжать застосовуватися до 1473 фізичних та 205 юридичних осіб. Див. [Імплементативний регламент Ради \(ЄС\) 2023/571](#) і [Рішення Ради \(CFSP\) 2023/572](#).
 - 'EU Sanctions on Russia: overview, impact, challenges' / Anna Caprile and Angelos Delivorias, Graphics: Eulalia Claros, European Parliament Research Service. [Analytical overview](#), March 2023.
 - The EU General Court annulled the decision of the Council on the restrictive

measures applied to Violetta Prigozhina, mother of Yevgeniy Prigozhin, in the context of Russia's war against Ukraine. Even if the latter is responsible for actions undermining the territorial integrity, sovereignty and independence of Ukraine, the link between Ms Prigozhina and her son established at the time of the adoption of the contested acts is based solely on their family relationship and is therefore not sufficient to justify her inclusion on the EU sanctions lists. See the [press release](#) of the Judgment in Case T-212/22 "Prigozhina v Council" of 08.03.2023. / **Загальний Суд ЄС скасував рішення Ради ЄС про застосування обмежувальних заходів до Віолетти Пригожиної, матері Євгенія Пригожина, у контексті війни Росії проти України. Навіть якщо останній несе відповідальність за дії, що підривають територіальну цілісність, суверенітет і незалежність України, зв'язок між пані Пригожиною та її сином, встановлений на момент ухвалення оскаржуваних актів, ґрунтується виключно на їхніх родинних стосунках і тому не є достатнім для обґрунтування її включення до санкційних списків ЄС. Див. [прес-реліз](#) Рішення у справі T-212/22 "Prigozhina v Council" of 08.03.2023.**

- **The EU General Court confirmed the Decision of the Council on the restrictive measures adopted against a State-owned enterprise managing the airspace in Belarus.** The State-owned enterprise "Belaeronavigatsia" could not reasonably have been unaware that its activities carried out to divert flight FR4978 to Minsk contributed to the repression of civil society and democratic opposition in Belarus. Belarus. In this judgment, the Court explained the terms 'responsible for the repression' used in Decision 2012/642 concerning restrictive measures against Belarus and Regulation 765/2006 concerning restrictive measures against President Lukashenko and certain officials of Belarus. It notes, that the terms 'responsible for' refers to the person whose acts and/or activities have produced a consequence of which the perpetrator of those acts and/or activities is aware or cannot reasonably be unaware. See [Judgment](#) in Case T-536/21 "Belaeronavigatsia v Council" of 15.02.2023. / **Загальний суд ЄС підтримав Рішення Ради ЄС про застосування обмежувальних заходів проти державного підприємства, що управляє повітряним простором Білорусі. Державне підприємство «Білоаеронавігація» не могло не знати про те, що його діяльність з метою перенаправлення рейсу FR4978 до Мінська сприяла репресіям проти громадянського суспільства та демократичної опозиції в Білорусі. У цьому рішенні Загальний суд пояснив терміни «відповідальний за репресії», які використовуються в Рішенні 2012/642 щодо обмежувальних заходів проти Білорусі та Регламенті 765/2006 щодо обмежувальних заходів проти Президента Лукашенка та деяких посадових осіб Білорусі. Зокрема, термін «відповідальність» стосується особи, чії дії та/або діяльність спричинили наслідки, які особа, яка вчинила ці дії та/або діяльність, усвідомлює або про**

які не може не знати. Див. [Рішення](#) у справі T-536/21 “Belaeronaavigatsia v Council” від 15.02.2023.

19. AREA OF FREEDOM, SECURITY AND JUSTICE / ПРОСТІР СВОБОДИ, БЕЗПЕКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

- **Rule of Law in Poland.** The European Commission decided to refer Poland to the Court of Justice of the European Union for violations of EU law by the Polish Constitutional Tribunal and its case law. The Commission opened the infringement procedure against Poland on 22.12.2021, by sending a letter of formal notice. This followed the rulings of the Polish Constitutional Tribunal of 14.07.2021 and 07.10.2021, where it had considered provisions of the EU Treaties incompatible with the Polish Constitution, expressly challenging the primacy of EU law. See [press release](#) of 15.02.2023 / **Верховенство права в Польщі.** Європейська комісія вирішила подати позов проти Польщі до Суду ЄС через порушення законодавства ЄС Конституційним трибуналом Польщі та його судовою практикою. Комісія відкрила процедуру порушення проти Польщі 22.12.2021, надіславши офіційне повідомлення. Це сталося після рішень Конституційного трибуналу Польщі від 14.07.2021 та 07.10.2021, якими він визнав положення установчих договорів ЄС несумісними з Конституцією Польщі, прямо оскаржуючи примат права ЄС. Див. [прес-реліз](#) від 15.02.2023.
 - **“Єврокомісія подала до суду на Польщу через порушення Конституційним трибуналом права ЄС”, [стаття](#) в “Європейській правді”** від 15.02.2023.
- **Suspension of the child return decision.** The EU Court of Justice ruled that, pursuant to the Brussels IIa Regulation, the courts of the Member States having jurisdiction are required to adopt a decision requiring the return of the child concerned within a particularly short and strict time limit. In principle, such a decision must be made no later than six weeks from the date on which the application is lodged, using the most expeditious procedures available in national law. It is only in specific and exceptional, duly justified cases that the return of a child who has been wrongfully removed may not be ordered. The Court emphasises, in that regard, that the Brussels IIa Regulation complements and clarifies the 1980 Hague Convention. Those two texts form a unitary body of rules which applies to the procedures for returning children who have been wrongfully removed within the European Union. The Court indicates that the need for efficiency and speed which governs the adoption of a return decision also applies to national authorities in connection with the enforcement of such a decision. EU law does not require Member States to provide an additional level of judicial review in respect of a return decision where that decision has been adopted in a procedure which already provides two levels of judicial review and that procedure enables account to be taken of the existence of risks in the event of the return of the child concerned. See [Judgment](#) in Case C-638/22 PPU “Rzecznik Praw Dziecka and Others” of 16.02.2023. /

 Призупинення рішення про повернення дитини. Суд ЄС постановив, що відповідно до Брюссельського регламенту IIa суди держав-членів, які мають юрисдикцію, зобов'язані прийняти рішення про повернення відповідної дитини в особливо короткий і чітко визначений термін. У принципі, таке рішення повинно бути прийняте не пізніше ніж через шість тижнів з дати подання заяви, використовуючи найшвидші процедури, доступні в національному законодавстві. Лише в особливих і виняткових, належним чином обґрунтованих випадках, не може бути видано розпорядження про повернення дитини, яка була незаконно вилучена. У зв'язку з цим Суд підкреслює, що Регламент Брюсселя IIa доповнює та роз'яснює Гаазьку конвенцію 1980 року. Ці два тексти утворюють єдиний звід правил, які застосовуються до процедур повернення дітей, які були незаконно вивезені в межах Європейського Союзу. Суд зазначає, що потреба в ефективності та швидкості, яка керує ухваленням рішення про повернення, також стосується національних органів влади у зв'язку з виконанням такого рішення. Законодавство ЄС не вимагає від держав-членів забезпечувати додатковий рівень судового перегляду щодо рішення про повернення, якщо це рішення було прийнято в рамках процедури, яка вже передбачає два рівні судового перегляду, і ця процедура дозволяє взяти до уваги існування ризику у випадку повернення відповідної дитини. Див. [Рішення](#) у справі C-638/22 PPU "Rzecznik Praw Dziecka and Others" of 16.02.2023.

- **Grounds for authorising telephone tapping.** The EU Court of Justice ruled that a decision authorising telephone tapping need not contain individualised reasons. The obligation to state reasons is not infringed where the decision is based on a detailed and substantiated request from the competent prosecution authority and the reasons for the authorisation can be easily and unambiguously deduced from a cross-reading of the application and the authorisation. When the authorisation decision merely indicates the validity period of authorisation and states that the legal provisions have been met, it is essential that the application should clearly state all the necessary information so that the persons concerned are in a position to understand that, based on this information alone, the judge who granted the authorisation has, by endorsing the reasoning contained in the application, concluding that all the legal requirements have been met. See [Judgment](#) in Case C-349/21 "HYA and Others" of 16.02.2023. / **Підстави надання дозволу на прослуховування телефонних розмов.** Суд ЄС постановив, що рішення про дозвіл на прослуховування телефонних розмов не повинно містити індивідуалізовані причини. Зобов'язання надати обґрунтування такого рішення не порушується, якщо рішення ґрунтується на детальному та обґрунтованому запиті компетентного органу прокуратури, а причини дозволу можна легко та однозначно вивести з перехресного читання заяви та дозволу. Коли в рішенні про надання дозволу лише вказується термін дії дозволу та зазначається, що законодавчі положення виконано, важливо, щоб у запиті було чітко вказано всю необхідну інформацію, щоб зацікавлені особи могли зрозуміти, що на підставі тільки з цієї інформації суддя, який

надав дозвіл, підтвердивши аргументацію, що міститься в заяві, дійшов висновку, що всі законні вимоги були дотримані. Див. [Рішення](#) у справі C-349/21 "HYA and Others" від 16.02.2023.

- **Renewed Schengen Information System (SIS II)**. The renewed SIS was launched and became fully operational (07/03/2023). New categories of alerts and more data are shared through SIS, ensuring that more complete and more reliable information is available to the authorities in countries that use SIS. The renewed SIS contains the following types of biometrics to confirm and verify the identity of people registered in the system: photographs, palm prints, fingerprints, fingermarks, palmmarks, and DNA records (only in relation to missing persons). See [press-release](#) / **Шенгенська інформаційна система (SIS II)**. Запрацювала оновлена SIS (07/03/2023). Оновлення охопили нові категорії сповіщень та більше даних, що передаються через SIS, забезпечуючи доступ до більш повної та надійнішої інформації для органів влади в країнах, які використовують SIS. Оновлена SIS містить такі види біометрії для підтвердження та верифікації особи людей, зареєстрованих у системі: фотографії, відбитки долонь, відбитки пальців, опис малюнка відбитків пальців, опис малюнка долонь та записи ДНК (тільки щодо зниклих безвісти осіб). Див. [прес-реліз](#).
 - **"У ЄС почала діяти посилена Шенгенська інформаційна система"**, [стаття](#) в "Європейській правді" від 07.03.2023.

20. PEOPLE'S EUROPE / ЄВРОПА ДЛЯ ЛЮДЕЙ

-

The content of this Review does not reflect the official position of the European Union. Responsibility for the information and views expressed in the Review lies entirely with the authors.